

INHOUDSOPGawe

Bladsynommer

HOOFSTUK 1: ORIËNTERING VAN DIE STUDIE

1.	Inleiding	1
1.1	Grondrede vir die studie	4
1.1.1	Mediaberiggewing	4
1.1.2	Finansiële implikasies	11
1.1.3	Statistiese gegewens	14
1.2	Doel van navorsing	18
1.2.1	Wat motiveer die oortreder om bedrog te pleeg?	18
1.2.2	Hoe kan bedrog verklaar word?	19
1.3	Metodologiese oorsig	19
1.3.1	Navorsingsontwerp	19
1.3.2	Stekproeftrekking	20
1.3.3	Data-insameling	20
1.3.4	Dataverwerking	21
1.4	Begripsomskrywing	21
1.4.1	Witboordjiemisdaad	22
1.4.1.1	Kritiek op Sutherland se definisie	23
1.4.2	Kontemporêre definisies van witboordjiemisdaad	25
1.4.3	Geldverduistering	27
1.4.4	Vervalsing	28
1.4.5	Bedrog	30
1.4.6	Motivering	33
1.4.7	Klagstaat	36
1.4.8	Voorvonnisverslag	37
1.4.9	Misdaadgebeurtenis (“criminal event”)	38
1.5	Hoofstukindeling	40
1.6	Samevatting en gevolgtrekking	41

HOOFSTUK 2: DIE PLEGER VAN BEDROG

2.1	Inleiding	43
2.2	Profiel van die bedrieër	44
2.2.1	Belangrikheid van profilering	44
2.2.2	Biografiese besonderhede	46
2.2.2.1	Geslag	47
2.2.2.2	Ouderdom	48
2.2.2.3	Huislike opset	49
2.2.2.4	Opvoedingspeil	50
2.2.2.5	Status in maatskappy	50
2.2.3	Psigologiese aspekte	51
2.2.3.1	Geestesafwykings	52
2.2.3.2	Intelligenzie	52
2.2.3.3	Rasionaliteit van gedrag	53
2.2.4	Persoonlikheidseienskappe	54
2.2.4.1	Realisties	55
2.2.4.2	Ambisieus	55
2.2.4.3	Sosiaal aanvaarbaar	56
2.2.4.4	Geen misdadige selfkonsep	56
2.2.4.5	Manipulerend	57
2.2.4.6	Egosentries	57
2.2.4.7	Dobbellus	58
2.3	Vergelyking van eienskappe van die bedrieër en ander eiendomsoortreders	59
2.4	Motivering vir bedrog	62
2.4.1	Finansiële motief	63
2.4.2	Ander motiewe	65
2.4.2.1	Magsmotief	67
2.5	Oorsaaklikheidsfaktore	71
2.5.1	Eksterne oorsaaklikheidsfaktore	71
2.5.1.1	Ekonomies	71
2.5.1.2	Polities	72
2.5.1.3	Tegnologies	72
2.5.1.4	Omgewingsdryfvere	73
2.5.2	Persoonlike (interne) beweegredes	76
2.6	Neutralisering en rasionalisering	78

2.6.1	Morele beginsels as sosiale beheer	83
2.7	Die bedrieër in die werkplek	85
2.7.1	Motivering in organisasies	89
2.8	Rol van die slagoffer	90
2.9	Interne beheermaatreëls	94
2.10	Samevatting en gevolgtrekking	96

HOOFSTUK 3: TEORETIESE RAAMWERK

3.1	Inleiding	98
3.2	Uiteensetting van Sacco & Kennedy se misdaadgebeurtenis-model	100
3.3	Die misdaadgebeurtenis	102
3.3.1	Voorlopers	103
3.3.2	Die misdaadgebeurtenis	104
3.3.3	Die nadraai van die misdaadgebeurtenis	105
3.4	Rolspelers in die misdaadgebeurtenis	107
3.4.1	Die oortreder	108
3.4.2	Die slagoffer	109
3.4.3	Die gemeenskap	109
3.4.4	Die strafregstelsel	110
3.5	Voorlopers van die misdaadgebeurtenis	110
3.5.1	Voorlopers	111
3.5.1.1	Predisponerende (voorafbepaalde) faktor	111
3.5.1.2	Kwesbare faktore	111
3.5.1.3	Presipiterende (voorafgaande) faktore	112
3.5.1.4	Snellerfaktore	112
3.6	Die misdaadhandeling	112

3.7	Die nadraai van die misdaadhandeling	113
3.8	Samevatting en gevolgtrekking	113

HOOFSTUK 4: METODOLOGIESE WERKSWYSE VAN DIE STUDIE

4.1	Inleiding	114
4.2	Navorsingsontwerp	114
4.2.1	Oogmerke van navorsing	115
4.2.1.1	Beskrywende studie	115
4.2.1.2	Verklarende studie	117
4.2.2	Ontledingseenheid	117
4.2.3	Tydsdimensie	118
4.3	Afbakening van die studie	118
4.3.1	Nie-waarskynlikheid-steekproeftrekking	119
4.3.2	Doelgerigte steekproef	119
4.3.3	Steekproefpopulasie	121
4.3.4	Metode van steekproeftrekking	121
4.4	Data-insameling	122
4.4.1	<u>Fase 1:</u> Dokumentêre studie	123
4.4.1.1	Toeganklikheid van inligting	125
4.4.1.2	Argiefbronne	127
4.4.1.3	Ontleding van hofdokumentasie	130
4.4.2	<u>Fase 2:</u> Onderhoude met kundiges	130
4.5	Dataverwerking	133
4.5.1	Dokumentêre studie: Inligtingskedule binne die teoretiese raamwerk.	133
4.5.2	Onderhoudvoering	134
4.6	Geldigheid van die studie	135
4.6.1	Geldigheid	136
4.6.2	Betroubaarheid	136
4.7	Samevatting en gevolgtrekking	137

HOOFSTUK 5: DATA-INSAMELING

5.1	Inleiding	138
5.2	Data-insameling – fase 1: Bevindings van die dokumentêre studie	139
5.2.1	Biografiese besonderhede van respondenten	139
5.2.2	Klagstaat	141
	<i>Biografiese Besonderhede Tabel 5.1</i>	141
	<i>Misdaadbesonderhede Tabel 5.2</i>	142
5.2.3	Voorvonnisverslag	143
5.3	Misdaadgebeurtenismodel (voorlopers)	144
5.3.1	Predisponerende faktore	144
5.3.1.1	Genetiese/Biologiese faktore	144
5.3.1.2	Gesondheidsfaktore	145
5.3.1.3	Persoonlikheidseienskappe	145
5.3.1.4	Sielkundige eienskappe	146
5.3.2	Kwesbare faktore	148
5.3.3	Presipiterende faktore	149
5.3.4	Fasiliterende faktore	151
5.3.5	Snellerfaktore	154
5.4	Onderhoude met kundiges – fase 2: Bevindings van die onderhoudvoering	156
<u>5.4.1</u>	Inleiding	156
	<i>Respondente Besonderhede Tabel 5.3</i>	158
5.4.2	Onderhoudvoering	159
5.4.3	<u>Afdeling A:</u> Profiel van die oortreder	160
5.4.3.1	Biografiese eienskappe	160
5.4.4	<u>Afdeling B:</u> Misdaadbesonderhede	161
<u>5.4.5</u>	<u>Afdeling C:</u> Misdaadgebeurtenis	163
5.4.5.1	Predisponerende faktore	163
5.4.5.2	Kwesbare faktore	163
5.4.5.3	Presipiterende faktore	164
5.4.5.4	Fasiliterende faktore	166
5.4.5.5	Snellerfaktore	167

5.4.6	<u>Afdeling D:Algemeen</u>	167
5.5	Samevatting en gevolgtrekking	173

HOOFSTUK 6: DATA-INTERPRETASIE EN TEORETIESE VERKLARING

VIR BEDROG

6.1	Inleiding	175
6.2	Motiveringsfaktore vir bedrog	175
6.2.1	Finansiële nood	178
6.2.2	Gierigheid	180
6.2.3	Situasionele stressors	180
6.3	Kontemporêre verklarings vir bedrog	181
6.3.1	Die rationele-keuse-perspektief	182
6.3.2	Die korporatiewe-kultuur-beskouing	182
6.3.3	Die selfbeheersingsteorie	184
6.3.4	Coleman se verklaring vir bedrog	184
6.3.5	Etiese verklaring vir bedrog	186
6.4	'n Geïntegreerde verklaring vir bedrog	193
	<u>Verklaringsmodel 6.2A: Voorlopers en misdaadvoorval</u>	205
6.5	Samevatting en gevolgtrekking	194

HOOFSTUK 7: SAMEVATTING EN GEVOLGTREKKING VAN DIE STUDIE

7.1	Inleiding	196
7.2	Doele van die ondersoek	196
7.2.1	Is daar bepaalde veranderlikes wat konstant in die studie voorkom wat meer lig op motivering vir bedrog kan werp?	197
7.2.2	Indien finansiële redes wel die oorwegende motief is, wat	198

	presies word hierby ingesluit?	
7.2.3	Is daar beweegredes waarvan kennis geneem moet word?	199
7.2.4	Hoe kan bedrog verklaar word ?	200
7.3	Prosedures en tegnieke van data-insameling	200
7.4	Bedrog as misdaad	200
7.5	Die werkplek en bedrog	202
7.6	Aspekte vir verdere navorsing	204
7.6.1	Versekeringsbedrog as 'n spesifieke vorm van bedrog	205
7.6.2	Die impak van bedrog	206
7.6.3	Gevolgtrekking	206

Bibliografie

Bylaes en aanhangsels

1. Inligting Bylae A Afdeling 4.5.1 : 133
2. Onderhoudsgids Bylae B Afdeling 4.5.2 : 134
3. Biografiese besonderhede Tabel 5.1 Afdeling 5.2.1: 141
4. Misdaadbesonderhede Tabel 5.2 Afdeling 5.2.2: 142
5. Respondente besonderhede Tabel 5.3 Afdeling 5.4.1: 158
6. Bellville-landdroshof: Toestemmingsbrief (afskrif)
7. Mn Stan de Smidt: Toestemmingsbrief (afskrif)

